A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2009. április 30.*

A C-75/08. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Egyesült Királyság) a Bírósághoz 2008. február 21-én érkezett, 2008. február 8-i határozatával terjesztett elő az előtte

Christopher Mellor kérelme alapján

The Queen

és

a **Secretary of State for Communities and Local Government**

között folyamatban lévő eljárásban,

* Az eljárás nyelve: angol.

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, J.-C. Bonichot (előadó), K. Schiemann, P. Kūris és L. Bay Larsen bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,
hivatalvezető: R. Grass,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– C. Mellor képviseletében R. Harwood barrister és R. Buxton solicitor,

– az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében L. Seeboruth, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében P. Oliver és J.-B. Laignelot, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2009. január 22-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2003. május 26-i 2003/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított (HL L 156., 17. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 7. kötet, 466. o.), az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelv (HL L 175., 40. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 248. o., a továbbiakban: 85/337 irányelv) 4. cikkének értelmezésére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet a C. Mellor és a Secretary of State for Communities and Local Government (a továbbiakban: Secretary of State) közötti jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya az, hogy indokolni kell-e, vagy sem a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság azon döntését, mely szerint nem szükséges környezeti hatásvizsgálatot (a továbbiakban: KHV) végezni a 85/337 irányelv II. mellékletének hatálya alá tartozó, egy kórház építésére vonatkozó projektet érintő engedélyezési kérelem elbírálása során.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

3 A 85/337 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése előírja:

„A tagállamok meghoznak minden olyan intézkedést, amely ahhoz szükséges, hogy az engedély megadása előtt többek között a jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló projektek esetében hatásvizsgálatot végezzenek.

Ezeket a projekteket a 4. cikk határozza meg”.

4 A 85/337 irányelv 4. cikke ekként rendelkezik:

„(1) A 2. cikk (3) bekezdése alapján az I. mellékletben felsorolt osztályokba tartozó projekteket vizsgálatnak vetik alá az 5–10. cikkel összhangban.

(2) A 2. cikk (3) bekezdésre is figyelemmel a II. mellékletben felsorolt projektekre, a tagállamok határozzák meg:

a) esetenkénti vizsgálattal

vagy

b) a tagállamok által megállapított küszöbértékek vagy szempontrendszer alapján,

hogy a projektet alá kell-e vetni az 5–10. cikknek megfelelő vizsgálatnak.

A tagállamok dönthetnek úgy is, hogy az a) vagy a b) pontnak megfelelő mindkét eljárást alkalmazzák.

(3) Amikor a (2) bekezdés alkalmazásában esetenkénti vizsgálatot végeznek, vagy küszöbértékeket, illetve szempontrendszert állapítanak meg, figyelembe veszik a III. mellékletben előírt lényeges kiválasztási szempontokat.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság a (2) bekezdés alapján hozott döntését a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi.”

5 A 85/337 irányelv 6. cikke ekként rendelkezik:

„(1) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy környezeti feladataik kapcsán a projektben várhatóan érintett hatóságok lehetőséget kapjanak véleménynyilvánításra a projektgazda által benyújtott információkról és az engedélyezési kérelemmel kapcsolatban. E célból a tagállamok általánosságban vagy esetről esetre kijelölik azokat a hatóságokat, amelyekkel az engedélyre vonatkozó kérelmek benyújtásakor konzultálni kell. Az 5. cikk alapján kapott információt közlik e hatóságokkal. A konzultációra vonatkozó részletes szabályokat a tagállamok állapítják meg.

(2) A nyilvánosságot vagy közzététel, vagy más alkalmas módon, például ha rendelkezésre áll elektronikus média útján, tájékoztatják a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárás kezdetén, de legkésőbb, amint az információ ésszerű módon rendelkezésre bocsátható, a következőket illetően:

a) engedély iránti kérelem;

b) a tény, hogy a projektet környezeti hatásvizsgálatnak kell alávetni […];

[…]

d) a lehetséges határozatok vagy, amennyiben készült ilyen, a határozattervezet jellege;

[…]

f) a releváns információk rendelkezésre bocsátása idejének, helyének, valamint módjának a megjelölése;

g) a nyilvánosság részvételére vonatkozóan az e cikk (5) bekezdése alapján hozott intézkedések részletei.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy megfelelő időkereteken belül az érintett nyilvánosság számára rendelkezésre bocsátják a következőket:

a) az 5. cikk alapján összegyűjtött összes információ;

b) a nemzeti jogszabályokkal összhangban a főbb jelentések és javaslatok, amelyek az érintett nyilvánosságnak az e cikk (2) bekezdésével összhangban történő tájékoztatásakor a hatáskörrel rendelkező hatóságnál vagy hatóságoknál fellelhetők;

c) a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv […] rendelkezéseivel összhangban az e cikk (2) bekezdésében említett információktól eltérő olyan információ, amely a 8. cikkel összhangban a határozat szempontjából lényeges, és amely csak akkor válik hozzáférhetővé, miután az érintett nyilvánosságot e cikk (2) bekezdésével összhangban tájékoztatták.

(4) Az érintett nyilvánosság számára kellő időben hatékony lehetőséget kell biztosítani a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárásokban történő részvételre, ebből a célból, jogosultak észrevételeik és véleményük kifejezésre juttatására, amikor a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok számára erre minden lehetőség nyitva áll, mielőtt az engedélyezési kérelemről a határozatot meghozzák.

(5) A nyilvánosság tájékoztatására (például plakátok kihelyezése egy adott körzeten belül, vagy a helyi újságokban történő közzététel útján) és az érintett nyilvánossággal folytatott konzultációra (például írásbeli beadványok vagy közvélemény-kutatás révén) vonatkozó részletes intézkedéseket a tagállamok határozzák meg.

(6) A különböző szakaszokra ésszerű időkereteket kell előírni, amelyek elegendő időt biztosítanak a nyilvánosság tájékoztatására, valamint az érintett nyilvánosság felkészülésére és a környezettel kapcsolatos döntéshozatalban történő hatékony részvételére e cikk rendelkezéseire is figyelemmel.”

6 A 85/337 irányelv 9. cikkének értelmében:

„(1) Amennyiben az engedély megadására vagy elutasítására vonatkozóan határozatot hoztak, a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok a megfelelő eljárásokkal összhangban erről tájékoztatják a nyilvánosságot, és a nyilvánosság rendelkezésére bocsátják a következő információkat:

– a határozat tartalma és az ahhoz kapcsolódó bármilyen feltétel,

– az érintett nyilvánosság által kifejezésre juttatott aggodalmak és vélemények vizsgálatát követően a határozat alapjául szolgáló főbb indokok és megfontolások, beleértve a nyilvánosság részvételének folyamatára vonatkozó információkat,

– szükség esetén a jelentős kedvezőtlen hatások elkerülése, csökkentése és, lehetőség szerint, ellensúlyozása céljából hozott főbb intézkedések leírása.

(2) A hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok az e cikk (1) bekezdésében említett információk továbbításával tájékoztatnak minden olyan tagállamot, amellyel a 7. cikk értelmében konzultáltak.

A konzultációban részt vevő tagállam biztosítja, hogy ezen információkat a megfelelő módon a saját területén lévő érintett nyilvánosság rendelkezésére bocsássák.”

7 A 85/337 irányelv 10a. cikke így rendelkezik:

„A tagállamok biztosítják, hogy vonatkozó nemzeti jogrendszerükkel összhangban az érintett nyilvánosság azon tagjainak, akik:

a) kellő mértékben érdekeltek; vagy

b) jogsérelemre hivatkoznak, amennyiben a tagállam közigazgatási eljárásjoga ezt előfeltételként írja elő,

a bíróság vagy a törvény értelmében létrehozott, más független és pártatlan testület előtt felülvizsgálati eljáráshoz legyen joguk a határozatok, jogi aktusok és mulasztások anyagi vagy eljárási jogszerűségének kifogásolása céljából ezen irányelvnek a nyilvánosság részvételére vonatkozó rendelkezéseire is figyelemmel.

A tagállamok meghatározzák, hogy az eljárás melyik szakaszában kezdeményezhető a határozatok, jogi aktusok és mulasztások kifogásolása.

[…]”

A nemzeti szabályozás

8 A KHV tekintetében irányadó, a 85/337 irányelv által bevezetett szabályokat kezdetben az 1988. évi területrendezési (Környezeti Hatásvizsgálat) rendelet (The Town and Country Planning [Assessment of Environmental Effects] Regulations 1988 [S. I. 1988/1199] ültette át.

9 A 85/337 irányelv eredeti változatának az 1997. március 3-i 97/11/EK tanácsi irányelvvel (HL L 73., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 151. o.) történt módosítását követően e rendeletet az 1999. évi területrendezési rendelet (Környezeti Hatásvizsgálat) (Anglia és Wales) (Town and Country Planning [Environmental Impact Assessment] [England and Wales] Regulations 1999 [S. I. 1999/293]) váltotta fel, amelyet a 2006. évi területrendezési rendelet (Környezeti

Hatásvizsgálat) (Anglia és Wales) (The Town and Country Planning [Environmental Impact Assessment] [England and Wales] Regulations 2006 [S. I. 2006/3295]) módosított (a továbbiakban: KHV-rendelet).

10 A KHV-rendelet 1–3. melléklete a 85/337 irányelv I–III. mellékletének felel meg.

11 A KHV-rendelet 2. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy a „KHV-kérelem" a „KHV-t igénylő fejlesztés építési engedély iránti kérelme", vagyis olyan fejlesztés, amely tekintetében KHV szükséges.

12 Ugyanezen rendelkezés értelmében „KHV-t igénylő fejlesztés":

„a) az 1. melléklet szerinti fejlesztés;

vagy

b) a 2. melléklet szerinti fejlesztés, amely olyan jellemzői alapján, mint jellege, mérete vagy elhelyezkedése, valószínűleg jelentős hatást gyakorol a környezetre."

13 A KHV-rendelet 2. cikkének (1) bekezdéséből következik, hogy „a rendelet 2. melléklete szerinti fejlesztés” olyan fejlesztés,

„[…] amelynek leírása szerepel az e mellékletben szereplő táblázat 1. oszlopában, és nem képezi mentesség tárgyát, amennyiben:

a) a fejlesztés bármelyik részét érzékeny területen végzik;

vagy

b) a táblázat 2. oszlopának megfelelő részében szereplő bármely vonatkozó küszöböt vagy kritériumot az adott fejlesztéssel összefüggésben meghaladják, vagy teljesítik.”

14 A KHV-rendelet 2. melléklete 10. pontjának b) alpontja alatt az olyan „városfejlesztési projektek” (1. oszlop) szerepelnek, amelyek tekintetében a fejlesztés területe meghaladja a 0,5 hektárt (2. oszlop).

15 A KHV-rendelet 2. cikke (1) bekezdése h) pontjának értelmében a kiemelkedő természeti szépségű területek (area of outstanding natural beauty) „érzékeny területeknek” tekintendők.

16 A KHV-rendelet 4. cikkének (2) bekezdéséből következik, hogy a 2. melléklet szerinti fejlesztést akkor minősítik KHV-t igénylő fejlesztésnek, vagyis olyan fejlesztésnek, amely tekintetében KHV szükséges, ha a kérelmező önként a KHV-rendelet értelmében vett „környezeti nyilatkozatot" terjeszt elő, vagy a helyi építésügyi hatóság, hivatalból vagy kérelemre, olyan előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos véleményt fogad el, amely szerint a fejlesztés KHV-t igénylő fejlesztés.

17 Amennyiben a 2. melléklet szerinti fejlesztés iránt nyújtanak be építési engedélyezési kérelmet, és ahhoz nem csatolják a környezeti nyilatkozatot, a KHV elvégzésének szükségessége vonatkozásában a helyi építésügyi hatóság előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos vélemény formájában, a Secretary of State pedig előzetes ellenőrzésre vonatkozó utasítás formájában hoz határozatot.

18 A KHV-rendelet 2. cikke (1) bekezdésének értelmében:

– az előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos vélemény („screening opinion") „az illetékes építésügyi hatóság írásba foglalt véleménye arról, hogy a fejlesztés KHV-t igénylő fejlesztésnek minősül-e", és

– az előzetes ellenőrzésre vonatkozó utasítás („screening direction") „a Secretary of State utasítása arról, hogy a fejlesztés KHV-t igénylő fejlesztésnek minősül-e".

19 A KHV-rendelet 4. cikke (3) bekezdésének értelmében a Secretary of State által kiadott előzetes ellenőrzésre vonatkozó utasítás felülírja a környezeti nyilatkozatokat, illetve az illetékes építésügyi hatóság előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos véleményét is.

20 A KHV-rendelet 5. cikke (4) bekezdésének értelmében az előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos véleményt három héten, vagy a projekt előterjesztőjével kötött megállapodás szerinti hosszabb időszakon belül el kell fogadni.

21 A KHV-rendelet 5. cikke (6) bekezdésének alkalmazásában amennyiben a hatóságok a törvényi határidőn belül nem fogadtak el előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos véleményt, illetve az előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos vélemény szerint a fejlesztés KHV-t igénylő fejlesztés, a véleményt kérő személy, illetve az építési engedély kérelmezője előzetes ellenőrzésre vonatkozó utasítást kérhet a Secretary of State-től.

22 A KHV-rendelet 4. cikke (6) bekezdésének értelmében amennyiben olyan előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos véleményt vagy utasítást fogadtak el, amely szerint a fejlesztés KHV-t igénylő fejlesztés, „ehhez a véleményhez vagy utasításhoz olyan, kellő írásbeli indokolást kell csatolni, amely világosan és pontosan tartalmazza a döntés okait”.

23 A KHV-rendelet 4. cikke (5) bekezdésének megfelelően az előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos határozatoknál figyelembe kell venni a KHV-rendelet 3. mellékletében szereplő előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos kritériumokat.

24 A KHV-rendelet 3. mellékletében felsorolt kritériumok között szerepelnek:

– „a fejlesztés jellegzetességei”,

– „a fejlesztés elhelyezkedése” és

– „a lehetséges hatás jellegzetességei”.

25 A KHV-rendelet ugyanakkor nem írja elő az olyan előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos vélemény vagy előzetes ellenőrzésre vonatkozó utasítás indokainak közlését, amely a szóban forgó fejlesztést nem minősíti KHV-t igénylő fejlesztésnek.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

26 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból az következik, hogy 2004 októberében a Partnerships in Care (a továbbiakban: PiC) építési engedély iránti kérelmet nyújtott be az illetékes helyi építésügyi hatóság, a Harrogate Borough Council (a továbbiakban: Council) előtt egy, a HMS Forest Moor, Nidderdale kiemelkedő természeti szépségű területén (Nidderdale Area of Outstanding Natural Beauty, a továbbiakban: Nidderdale KTSZT) építendő közepes fokozatú őrzéssel biztosított kórházi részlegre vonatkozólag, amely területen egykor haditengerészeti támaszpont üzemelt. Az építési engedélyt 2005 augusztusában adták ki.

27 Miután egy helyi lakos keresetet indított ellene, az építési engedélyt a High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division 2006. április 5-i határozatával hatályon kívül helyezte, többek között azzal az indokkal, hogy a Council nem fogadott el KHV-ra vonatkozó előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos véleményt.

28 2006. július 7-én a PiC építésügyi szakértője a KHV-rendelet 5. cikkének megfelelően előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos véleményért fordult a Councilhoz.

29 2006. július 24-én a Helyi Lakosok Nidderdale Védelméért csoport (Residents for the Protection of Nidderdale) írásban jelezte a Councilnak, hogy véleménye szerint KHV-t kell végezni.

30 2006. augusztus 25-én a Council kibocsátotta előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos véleményét, melyben arra a következtetésre jutott, hogy a javasolt fejlesztés nem jár jelentős környezeti hatással, következésképpen nem teszi szükségessé KHV elvégzését.

31 2006. szeptember 4-én C. Mellor levelet írt a Councilnak a Helyi Lakosok Nidderdale Védelméért csoport nevében, amelyben azt állította, hogy az előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos véleménynek elő kellett volna írnia a KHV-t.

32 2006. október 3-án a PiC a Council 2006. augusztus 25-i véleménye alapján benyújtotta az alapügy tárgyát képező építési engedély iránti kérelmet.

33 2006. október 20-án a PiC építésügyi szakértői, miután tájékoztatták őket, hogy a Council meg fogja változtatni álláspontját a KHV elvégzésének szükségességét illetően, levelet írtak a Government Office for Yorkshire and the Humber (Yorkshire és Humber kormányhivatala) részére, melyben a Secretary of State előzetes ellenőrzésre vonatkozó utasítását kérték.

34 2006. október 23-án a Council egy új előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos véleményben ténylegesen megváltoztatta álláspontját, amelyben a C. Mellor által előterjesztett információk alapján és további konzultációkat követően kimondta, hogy szükséges a KHV elvégzése.

35 A PiC megkeresését követően a Secretary of State 2006. december 4-én előzetes ellenőrzésre vonatkozó utasítást bocsátott ki, amely a Council legutóbbi véleményével ellentétes álláspontot tartalmazott.

36 A Secretary of State, miután megállapította, hogy a szóban forgó projekt a KHV-rendelet értelmében a „2. melléklet hatálya alá tartozó fejlesztésnek" minősül, a következő határozatot hozta:

„[…] a Secretary of State […] figyelemmel a KHV-rendelet 3. mellékletében meghatározott kiválasztási követelményekre és a C. Mellor által a Helyi Lakosok Nidderdale Védelméért csoport nevében előterjesztettekre, azon a véleményen van, hogy a javaslat, olyan jellemzői alapján, mint jellege, mérete vagy elhelyezkedése, valószínűleg nem gyakorol jelentős hatást a környezetre.

Ennek megfelelően a KHV-rendelet 6. cikkének (4) bekezdése által ráruházott hatáskörében eljárva a Secretary of State úgy dönt, hogy az Önök kérelmében, illetve a csatolt dokumentumokban leírt javasolt fejlesztés nem tekintendő »KHV-t igénylő fejlesztésnek« a KHV-rendelet értelmében. Azon engedélyezett fejlesztési jogok tehát, amelyeket javaslatuk a Town and Country Planning (General Permitted Development) Order 1995 alapján esetlegesen élvez, változatlanok maradnak.

Figyelemmel a fenti utasításra, az említett építési engedély iránti kérelemhez nem kell környezeti nyilatkozatot csatolni."

37 C. Mellor 2007. február 20-án keresetet nyújtott be a High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division előtt a Secretary of State határozata ellen a fenti, előzetes ellenőrzésre vonatkozó utasítás hatályon kívül helyezése iránt.

38 A High Court, miután úgy vélte, hogy a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) a Marson-ügyben (*R v Secretary of State for Environment, Transport and the Regions ex p Marson*) 1998-ban hozott ítéletével megszilárdította azt az ítélkezési gyakorlatot, melynek értelmében nem kell megindokolni az olyan tartalmú utasítást, mely nem rendeli el KHV elvégzését, másrészt pedig, ha meg is kell indokolni az utasítást, a Secretary of State által szokásosan nyújtott indokolás elegendő, a keresetet elutasította, anélkül hogy az ügyben érdemben állást foglalt volna.

39 Ilyen körülmények között az ügyben érdemben eljáró Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) felfüggesztette az eljárást, és az alábbi kérdéseket terjesztette előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé:

„1) A [85/337/EGK] irányelv 4. cikke alapján a tagállamok kötelesek-e a nyilvánosságot tájékoztatni azon döntésük indokairól, hogy valamely, [ezen irányelv] II. mellékle-t[ének] hatálya alá tartozó projektet nem kell az [említett] irányelv 5–10. cikke szerinti vizsgálatnak alávetni?

2) Amennyiben az 1. kérdésre igenlő válasz adandó, ezt az előírást kielégíti-e a Secretary of State 2006. december 4-én kelt levelének tartalma?

3) Amennyiben a 2. kérdésre nemleges válasz adandó, milyen terjedelmű ilyen esetben az indokolási kötelezettség?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

40 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság arra keres választ, hogy a 85/337 irányelv 4. cikkét akként kell-e értelmezni, hogy a tagállamok kötelesek a nyilvánosságot tájékoztatni azon döntésük indokairól, hogy valamely, ezen irányelv II. mellékletének hatálya alá tartozó projektet nem kell KHV-nak alávetni.

A Bíróság elé terjesztett észrevételek

41 Az alapügy felperese azon az álláspontón van, hogy egy olyan döntést, mely szerint nincs szükség KHV-ra, feltétlenül megfelelő indokolással kell ellátni, biztosítva ezáltal a környezet és az állampolgári jogok hatékony jogi védelmét.

42 Az alapügy felperese arra hivatkozik, hogy ezt a kérdést a Bíróság már vizsgálta a C-87/02. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2004. június 10-én hozott ítéletében ([EBHT 2004., I-5975. o.] 49. pont), amelyben megállapította az Olasz Köztársaság kötelességszegését, amiért az adott ügyben szereplő művelet KHV-eljárásból való kizárására vonatkozó rendelet nem tartalmazott indokolást.

43 Az alapügy felperese kiemeli egyébiránt, hogy álláspontjának megalapozottságát megerősítik a 85/337 irányelv 1997 folyamán végzett módosításai. E módosításokat követően ugyanis ez az irányelv, amint az 4. cikkének (3) bekezdéséből következik, előírja a hatáskörrel rendelkező hatóság számára az említett irányelv III. mellékletében előírt lényeges kiválasztási szempontok figyelembevételét annak mérlegelése során,

hogy valamely, az ugyanezen irányelv II. mellékletének hatálya alá tartozó projektet alá kell-e vetni KHV-nak, és az említett 4. cikk (4) bekezdésében foglalt rendelkezés értelmében megköveteli, hogy a KHV igénybevételére vagy annak mellőzésére vonatkozó döntését a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegye. Márpedig a nyilvánosság nem képes e döntés jogszerűségének értékelésére, amennyiben e döntés indokairól nem tájékoztatták.

44 Az Egyesült Királyság Kormánya először is azt állítja, hogy, a másodlagos közösségi jog egyéb környezetvédelmi tárgyú rendelkezéseitől eltérően, a 85/337 irányelv 4. cikke egyáltalán nem írja elő az arra vonatkozó döntés indokolásának kötelezettségét, hogy KHV elvégzésére van-e szükség. Ebből arra következtet, hogy a közösségi jogalkotó szándékosan nem rendelkezett az ilyen döntés indokolásának kötelezettségéről.

45 Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága másodsorban úgy véli, hogy a Bíróságnak a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben hozott ítélethez vezető ügyben hozott határozatára alapított érvelés az alapügyben szereplő jogvitában nem tartható fenn, mivel az ezen ítélethez vezető ügyben a kötelezettségszegés annak alapján volt megállapítható, hogy nem tüntettek fel semmiféle olyan információt, amelyből megállapítható lett volna, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság ténylegesen megvizsgálta, hogy a szóban forgó projektet alá kell-e vetni KHV-nak, amely vizsgálatot a nemzeti jog a 85/337 irányelv 4. cikkének (2) bekezdésével összhangban előírja. A felrótt kötelezettségszegés nem azon döntés indokolásának hiányára vonatkozott, mely szerint a projektet nem kell ilyen vizsgálatnak alávetni.

46 Az Európai Közösségek Bizottsága vitatja a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben hozott ítélet Egyesült Királyság által adott értelmezését, és rámutat különösen, hogy annak ellenére, hogy ezen ítélet 49. pontjában nem szerepel az „indokolás” szó, e pontból egyértelműen következik, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságnak valamilyen formában minden olyan információra hivatkoznia kell, amelyből megállapítható, hogy a megfelelő követelményeket alkalmazta, és a releváns tényezőket tekintetbe vette. Ez a követelmény egyenértékű az indokolási kötelezettséggel.

47 A Bizottság úgy véli továbbá, hogy a 97/11 irányelv által végzett módosítások, különösen a tagállamokat érintő azon kötelezettség, mely szerint a 85/337 irányelv 4. cikke (4) bekezdésének értelmében közzé kell tenniük az arra vonatkozó döntéseket, hogy KHV elvégzésére szükség van-e, vagy sem, még inkább szükségessé teszik e határozatok indokolásának kötelezettségét. A Bizottság álláspontja szerint e kötelezettség az érintett határozatok megfelelő indokolásának hiányában elveszítené értelmét.

A Bíróság válasza

48 A 85/337 irányelv tárgya többek között, amint arra ötödik preambulumbekezdése rámutat, általános alapelvek bevezetése a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló köz- és magánprojektek KHV-jához, tekintettel az e projektekre vonatkozó engedélyezési eljárások kiegészítésére és összehangolására.

49 A 85/337 irányelv előírja, hogy bizonyos projekteket, amelyek listája ezen irányelv I. mellékletében szerepel, kötelezően alá kell vetni ilyen értékelésnek.

50 Ezzel szemben a II. mellékletében szereplő projekteknek csak akkor kell ilyen vizsgálat tárgyát képezniük, amennyiben azok a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorolnak, és a 85/337 irányelv e tekintetben mérlegelési mozgásteret biztosít a tagállamok számára. Azonban az ily módon a tagállamoknak juttatott mérlegelési mozgásteret korlátozza a 85/337 irányelv 2. cikke (1) bekezdésében szereplő azon kötelezettség, hogy a jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló projektek esetében ilyen vizsgálatot végezzenek (lásd ebben az értelemben a C-72/95. sz., Kraaijeveld és társai ügyben 1996. október 24-én hozott ítélet [EBHT 1996., I-5403. o.] 50. pontját, valamint a C-486/04. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2006. november 23-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-11025. o.] 53. pontját).

51 Tehát a 85/337 irányelv céljaiból szükségszerűen következik, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoknak, amennyiben előttük az ezen irányelv II. mellékletének hatálya alá tartozó projektre vonatkozó engedély iránti kérelmet nyújtottak be, különleges vizsgálatot kell lefolytatniuk annak eldöntése céljából, hogy az említett irányelv III. mellékletében foglalt szempontokra tekintettel szükség van-e KHV elvégzésére.

52 A fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben 2004. június 10-én hozott ítéletében a Bíróság megállapította, hogy az Olasz Köztársaság nem teljesítette a 85/337 irányelvből eredő kötelezettségeit, mivel a Bíróság elé terjesztett információk összességéből az következik, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok nem végezték el a hatásvizsgálat szükségességére vonatkozó „előzetes ellenőrzést”, amelyet az olasz jogszabály a 85/337 irányelv 4. cikke (2) és (3) bekezdése alkalmazásának biztosítása érdekében ír elő.

53 Ezen ítélet tárgya ugyanis a 85/337 irányelv 4. cikkének (2) bekezdéséből eredő azon kötelezettség volt, melynek értelmében a tagállamoknak meg kell vizsgálniuk, hogy valamely projekt nem igényel-e hatásvizsgálatot, mielőtt döntenének a projekt hatásvizsgálat alól történő kivonásáról.

54 Miután a Bírósághoz benyújtott iratok egyike sem tette lehetővé annak bizonyítását, hogy e vizsgálatot lefolytatták az elkerülő útra vonatkozó projekt engedélyezésére irányuló közigazgatási eljárás folyamán, a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a 85/337 irányelvből eredő kötelezettségeknek a Bizottság által felrótt megszegése megállapítást nyert.

55 A Bíróság kifejtette továbbá ugyanezen ítélet 49. pontjában, hogy a döntésnek, amelyben a hatáskörrel rendelkező hatóság megállapítja, hogy a projekt jellegzetességei nem teszik szükségessé a KHV-t, tartalmaznia kell minden olyan információt – illetőleg

ezeket csatolni kell hozzá –, amely lehetővé teszi annak ellenőrzését, hogy a határozat a 85/337 irányelv követelményeinek megfelelően elvégzett, megfelelő előzetes vizsgálaton alapul.

56 Ugyanakkor nem következik a 85/337 irányelvből, sem a Bíróság ítélkezési gyakorlatából, így ezen ítéletből sem, hogy a döntésnek, amely megállapítja, hogy a projektet nem kell KHV-nak alávetni, tartalmaznia kell mindazon indokokat, amelyek alapján a hatáskörrel rendelkező hatóság úgy határozott, hogy a hatásvizsgálat nem szükséges.

57 Az viszont következik mindezekből, hogy a harmadik személyeknek, illetve az érintett közigazgatási szerveknek meg kell tudniuk bizonyosodni afelől, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság ténylegesen, a nemzeti jog által előírt szabályokkal összhangban megvizsgálta, hogy a KHV szükséges-e, vagy sem.

58 Ezenkívül az érdekelt magánszemélyek, illetve az egyéb érintett nemzeti hatóságok számára biztosítani kell, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság ezen, vizsgálatra vonatkozó kötelezettségét betartathassák, adott esetben akár bírói úton is. Ezen követelmény az alapügyhöz hasonlóan teljesülhet azáltal, ha lehetőség van a KHV végzésének mellőzéséről szóló határozat ellen közvetlenül indított kereset benyújtására.

59 E tekintetben a bírósági felülvizsgálat hatékonysága, amelynek a megtámadott határozat indokolásának jogszerűségére kell vonatkoznia, általában azt foglalja magában, hogy az eljáró bíróság megkövetelheti a hatáskörrel rendelkező hatóságtól ezen indokok közlését. Azonban a közösségi jog által biztosított valamely jog hatékony védelmének garantálását tekintve ugyancsak szükséges, hogy az érdekelt személyek e jogot a lehető legjobb feltételek mellett megvédhessék, továbbá hogy részükre ismerjék el annak lehetőségét, hogy a helyzet teljes ismeretében eldönthessék, vajon hasznos-e számukra, hogy a bírósághoz forduljanak. Ebből az következik, hogy ilyen esetben a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság köteles velük a megtagadás alapját képező indokokat akár magában a határozatban, akár a kérelmükre megfogalmazott utólagos közleményben ismertetni (lásd a 222/86. sz., Heylens és társai ügyben 1987. október 15-én hozott ítélet [EBHT 1987., 4097. o.] 15. pontját).

60 Ezen utólagos közlemény formáját tekintve nem csupán az indokok kifejezett felsorolása, hanem az előterjesztett kérelemre válaszul adandó információk és a vonatkozó dokumentumok rendelkezésre bocsátása is lehet.

61 A fentiek fényében az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 85/337 irányelv 4. cikkét akként kell értelmezni, hogy az nem írja elő, hogy azon döntésnek, amely megállapítja, hogy valamely, az említett irányelv II. mellékletének hatálya alá tartozó projektet nem kell KHV-nak alávetni, magának kell tartalmaznia mindazon indokokat, amelyek alapján a hatáskörrel rendelkező hatóság úgy határozott, hogy a hatásvizsgálat nem szükséges. Mindazonáltal, amennyiben valamely érdekelt személy ezt kéri, a hatáskörrel rendelkező hatóságnak kötelessége tájékoztatni őt az e határozat alapjául szolgáló okokról vagy az előterjesztett kérelemre válaszul adandó információkról és a vonatkozó dokumentumokról.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második és harmadik kérdésről

62 Második és harmadik kérdésével az azokat előterjesztő bíróság egyrészt szeretné megtudni, hogy amennyiben a Bíróság az első kérdésre igenlő választ ad, az alapügy tárgyát képező döntéshez hasonló döntés tartalma kielégíti-e a hatáskörrel rendelkező hatóságokra háruló indokolási kötelezettséget, másrészt, adott esetben, ezen indokolás formájának meghatározását kéri.

63 Noha az első kérdésre adott válaszból az következik, hogy magának a KHV elvégzésének mellőzéséről szóló döntésnek nem kell feltétlenül tartalmaznia az indokokat, a hatáskörrel rendelkező hatóság – az alkalmazandó nemzeti jogszabály értelmében vagy hivatalból – megjelölheti határozatában az annak alapjául szolgáló okokat.

64 Ebben az esetben e határozatnak lehetővé kell tennie az érintett személyek részére azon lehetőség célszerűségének megítélését, hogy a szóban forgó határozat ellen keresetet indítsanak, tekintettel adott esetben azon tényezőkre, amelyek ezt követően juthattak tudomásukra.

65 Ilyen körülmények között nem lehet kizárni, hogy az alapügyben a Secretary of State által nyújtott indokolást – különösen a korábbiakban már az érdekeltek tudomására hozott tényezőkre figyelemmel – elégségesnek lehessen tekinteni, amennyiben ezen érdekelteknek lehetősége van arra, hogy bírói felügyelet mellett az ezen indokolás kiegészítéséül szolgáló további információkért forduljanak a hatáskörrel rendelkező hatóságokhoz, és ezen információkat meg is kapják.

66 A második és a harmadik kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy amennyiben valamely tagállam azon döntése, mely szerint valamely, a 85/337 irányelv II. mellékletének hatálya alá tartozó projektet nem kell az említett irányelv 5-10. cikke szerinti KHV-nak alávetni, megjelöli az alapjául szolgáló okokat, e döntést kellően indokoltnak kell tekinteni, ha az ebben megjelölt okok, a korábbiakban már az érdekeltek tudomására hozott tényezőkhöz társulva, illetve esetlegesen kiegészülve azon további szükséges információkkal, melyeket a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságnak kérelmükre nyújtaniuk kell, alkalmasak arra, hogy ezen érdekeltek mérlegelhessék az e határozattal szembeni kereset indításának célszerűségét.

A költségekről

67 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

1) **A 2003. május 26-i 2003/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelv 4. cikkét akként kell értelmezni, hogy az nem írja elő, hogy azon döntésnek, amely megállapítja, hogy valamely, az említett irányelv II. mellékletének hatálya alá tartozó projektet nem kell környezeti hatásvizsgálatnak alávetni, magának kell tartalmaznia mindazon indokokat, amelyek alapján a hatáskörrel rendelkező hatóság úgy határozott, hogy a hatásvizsgálat nem szükséges. Mindazonáltal, amennyiben valamely érdekelt személy ezt kéri, a hatáskörrel rendelkező hatóságnak kötelessége tájékoztatni őt az e határozat alapjául szolgáló okokról vagy az előterjesztett kérelemre válaszul adandó információkról és a vonatkozó dokumentumokról.**

2) **Amennyiben valamely tagállam azon döntése, mely szerint valamely, a 2003/35 irányelvvel módosított, 85/337 irányelv II. mellékletének hatálya alá tartozó projektet nem kell az említett irányelv 5–10. cikke szerinti környezeti hatásvizsgálatnak alávetni, megjelöli az alapjául szolgáló okokat, e döntést kellően indokoltnak kell tekinteni, ha az ebben megjelölt okok, a korábbiakban már az érdekeltek tudomására hozott tényezőkhöz társulva, illetve esetlegesen kiegészülve azon további szükséges információkkal, melyeket a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságnak kérelmükre nyújtania kell, alkalmasak arra, hogy ezen érdekeltek mérlegelhessék az e határozattal szembeni kereset indításának célszerűségét.**

Aláírások